

Макроекономічний Прогноз України

№1 (13)
липень
2008

- За оцінками приріст реального ВВП складе 6,9% дпр завдяки реальному приватному кінцевому споживанню. Водночас, очікуються помірні темпи нагромадження основного капіталу у 2008 році.
- У 2009 році очікується зниження темпів зростання реального ВВП до 6,3% дпр головним чином через значне сповільнення кінцевого споживання домогосподарств. У 2009 році передбачається активізація інвестиційної активності, частково через початок підготовки України до чемпіонату Європи з футболу у 2012 році.
- Менший кінцевий внутрішній попит вплине на зниження темпів зростання імпорту у 2009 році. Однак чистий експорт залишатиметься від'ємним, оскільки темпи зростання імпорту товарів та послуг будуть перевищувати темпи росту експорту на фоні дисбалансу внутрішнього попиту та пропозиції
- Висока інфляція є найголовнішим ризиком економічного зростання у 2008 та 2009 роках, оскільки вона знижує купівельну спроможність та ставить під сумнів загальну макроекономічну стабільність в країні. Інший ризик пов'язаний із світовою фінансовою кризою, який призводить до сповільнення чистого притоку іноземного капіталу в банківський сектор, що негативно вплине на фінансування інвестицій та споживче кредитування. Більше того, політична нестабільність накладає додатковий тягар на економіку, негативно впливаючи на інвестиційну активність в країні.
- За оцінкою доходи Зведеного бюджету у 2008 році складуть 311,5 млрд. грн. (30,8% від ВВП), що на 30 млрд. грн. вище за урядовий план, затверджений у грудні 2007 року. Різниця пояснюється іншими, ніж було припущено при підготовці бюджету, макроекономічними параметрами, насамперед розміром інфляції та номінального ВВП. Очікуємо, що Верховна Рада затвердить зміни до Державного бюджету. Як результат, видатки Зведеного бюджету збільшать до 326,6 млрд. грн., а дефіцит досягне 1,5% від ВВП.
- Очікуємо, що у 2009 році доходи Зведеного бюджету складуть 394,1 млрд. грн. або 30,5% від ВВП, а дефіцит прогнозуємо на рівні 1,9% від ВВП. Дефіцит буде профінансовано за рахунок запозичень та надходжень від приватизації. Виконання плану приватизації залишається одним із найголовніших фіскальних ризиків. Очікуємо, що частка капітальних видатків в сукупних видатках Зведеного бюджету збільшиться через необхідність фінансувати інфраструктурні проекти в рамках підготовки до Євро-2012.
- Очікуємо, що поточна тенденція розширення дефіциту рахунку поточних операцій в Україні продовжуватиметься як у 2008, так і в 2009 роках. За оцінками, дефіцит досягне 12,5 млрд. дол. США або 6,2% ВВП у 2008 році та зросте у наступному році до 17,6 млрд. дол. США або 6,5% ВВП.
- За оцінками у 2008 році експорт товарів в доларовому еквіваленті збільшиться на 29% дпр, а імпорт товарів зросте на 38,0% дпр в доларовому еквіваленті. У 2009 році очікуємо уповільнення зростання імпорту насамперед через сповільнення росту внутрішнього попиту, хоча його рівень все ще буде вищим за рівень росту експорту. Отже, дефіцит торгівлі товарами збільшиться.
- Темпи зростання грошової маси уповільняться до 47% дпр у 2008 році та до 28% у 2009 році. Такі зміни будуть супроводжуватись зниженням суми вкладів в іноземній валюті та повільним, але тим не менш помітним, зростанням суми строкових та процентних вкладів в національній валюті.
- Середньорічна інфляція споживчих цін становитиме 26% у 2008 році та дещо уповільниться до 16,0% у 2009 році.

Період прогнозування:
2008 та 2009 роки

Прогнозовані зміни:

Макроекономічний прогноз України складається з чотирьох блоків:

- 1) Валовий внутрішній продукт
 - ВВП і його складові
- 2) Бюджетні показники
 - Доходи Зведеного бюджету за джерелами
 - Видатки Зведеного бюджету
 - Дефіцит Зведеного бюджету
- 3) Платіжний баланс
 - Складові рахунку поточних операцій
 - Складові рахунку операцій з капіталом та фінансових операцій
- 4) Монетарний огляд та інфляція
 - Монетарні індикатори

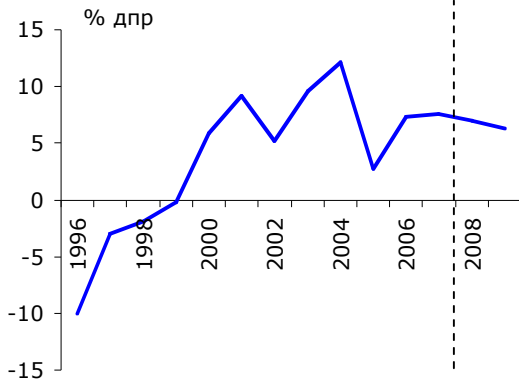
Головні прогнозовані показники

	2007	2008E	2009F
Реальний ВВП, %	7,6	6,9	6,3
Доходи зведеного бюджету, млрд. грн.	219,9	311,5	394,1
Дефіцит зведеного бюджету, % від ВВП	1,1	1,5	1,9
Баланс рахунку поточних операцій, % від ВВП	-4,2	-6,1	-6,5
Чистий притік ПІІ, млрд. дол. США	9,2	8,0	10,1
Грошова маса, млрд. грн.	391,3	576,1	735,7
ІСЦ, % сер.	12,8	26,0	16,0

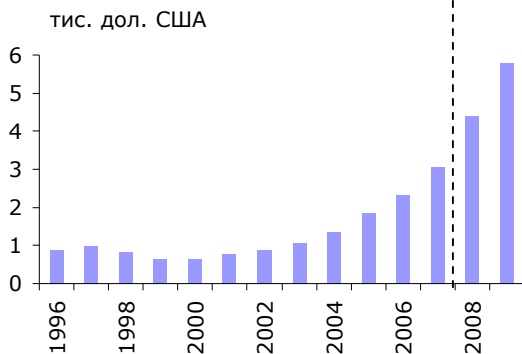
E – оцінка, F - прогноз

Джерело: Державний комітет статистики, НБУ, Державне казначейство, розрахунки та прогнози ІЕД

Інститут Економічних Досліджень
та Політичних Консультаций
вул. Рейтарська 8/5-А, 01034 Київ
Тел. (+38044) 278-6342
Факс (+38044) 278-6336
E-mail: institute@ier.kiev.ua
<http://www.ier.kiev.ua>

Внутрішній валовий продукт

Джерело: Держкомстат, розрахунки ІЕД

Внутрішній валовий продукт на душу населення

Джерело: Держкомстат, розрахунки ІЕД

ВАЛОВИЙ ВНУТРІШНІЙ ПРОДУКТ**ВВП: у 2009 році очікується зниження темпів економічного зростання**

За даними Держкомстату, за перші п'ять місяців 2008 року реальний ВВП зріс на 6,4% дпр, поступово пришвидшуючи темпи зростання з початку року. Очікується, що темпи зростання продовжать прискорюватись у другому півріччі, і приріст реального ВВП складе 6,9% дпр у 2008 році.

В основі зростання реального ВВП лежить насамперед кінцеве споживання товарів та послуг, яке зростає завдяки підвищенню доходів населення, включаючи соціальні трансферти, і обмеженим можливостям заощаджувати кошти всередині країни. Водночас, у першому кварталі не відбулось очікуваного прискорення зростання інвестицій, а тому очікуються помірні темпи нагромадження основного капіталу протягом всього 2008 року. Чистий експорт залишатиметься від'ємним, оскільки темпи зростання імпорту товарів та послуг будуть перевищувати темпи зростання експорту на фоні дисбалансу внутрішнього попиту та пропозиції.

Існує декілька ризиків економічного зростання у 2008 році. Найголовніший із них – інфляція, яка знижує купівельну спроможність та ставить під сумнів загальну макроекономічну стабільність в країні. У першій половині 2008 року інфляція, здається, мало вплинула на приватне споживання. Однак жорсткіша монетарна політика та поступове сповільнення зростання реальних доходів змінюють настрої домогосподарств і ведуть до імовірного зниження темпів зростання кінцевого споживання наприкінці 2008 року та у 2009 році. Зростання цін на енергоносії також робить внесок в інфляційний тиск, оскільки спричиняє підвищення вартості транспортування та комунальних тарифів.

Світова фінансова криза знизила апетити на ризикові вкладення, тим самим підвищивши вартість зовнішніх запозичень. Як наслідок, очікується сповільнення чистого притоку іноземного капіталу в банківський сектор, що негативно вплине на фінансування інвестицій та споживче кредитування.

Більше того, політична нестабільність, підживлена конфліктами між Президентом та Прем'єр-міністром і всередині коаліції, накладає додатковий тягар на економіку, негативно впливаючи на інвестиційну активність в країні.

У 2009 році очікується зниження темпів зростання реального ВВП до 6,3% дпр головним чином через значне сповільнення кінцевого споживання домогосподарств. Менший кінцевий внутрішній попит вплине на зниження темпів зростання імпорту, хоч він все-ще перевищуватиме експорт. У 2009 році передбачається активізація інвестиційної активності, частково через очікуваний початок реалізації великих інфраструктурних проектів у рамках підготовки України до чемпіонату Європи з футболу у 2012 році (Євро-2012).

Як і в 2008 році, інфляційний тиск, включаючи нове зростання цін на імпортований природний газ, залишатиметься ключовим фактором ризику стабільного розвитку економіки. Зростаючий дефіцит рахунку поточних операцій робить країну більш чутливою до зовнішніх цінових шоків. Якщо знизяться поточні ціни на метал та хімічну продукцію і/або сповільниться притік капіталу в країну, Україна постане перед сильним девальваційним тиском на її грошову одиницю.

Приватне споживання: Споживання домогосподарств продовжує зростати попри високу інфляцію

Кінцеве споживання домогосподарств було рушійною силою економічного зростання протягом останніх років, і ця ситуація збережеться і в 2008 році. За прогнозом зростання кінцевого

Внесок до зростання реального ВВП, за категорією витрат

Подано як відсоткові пункти зростання ВВП

	2007	2008E	2009F
Реальний ВВП	7,6	6,9	6,3
<i>Внески:</i>			
Приватне споживання	10,0	8,4	4,1
Державне споживання	0,5	0,5	0,5
Інвестиції	5,5	3,5	4,2
Чистий експорт	-8,4	-6,5	-2,5

E – оцінка, F – прогноз

Джерело: Держкомстат, оцінка ІЕД

споживання домогосподарств становитиме 14,2% дпр у 2008 році, дещо нижче ніж минулого року. Це сповільнення має декілька причин. По-перше, очікується сповільнення темпів зростання доходів домогосподарств в реальному вимірі, оскільки інфляція з'їдає частину номінального приросту доходів, тим самим обмежуючи купівельну спроможність населення. Однак, очікується, що заробітна плата та доходи зростатимуть в реальному виразі через заплановане на вересень 2008 року запровадження третього етапу Єдиної тарифної сітки, що має підвищити заробітні плати працівників бюджетної сфери, а також поступове підвищення мінімальної заробітної плати, яка сприяє зростанню рівня заробітної плати в економіці.

Іншим чинником сповільнення споживання є значне скорочення кредитування домогосподарств, що підтримувало ріст споживання протягом останніх років. Відповідно до даних НБУ, у червні 2008 року загальний обсяг кредитів домогосподарствам зріс на 78,9% дпр у порівнянні з 119,1% дпр минулого року. Сповільнення кредитування можна пояснити зростанням відсоткових ставок внаслідок нижчої ліквідності на внутрішньому та закордонному фінансових ринках.

Водночас, незважаючи на високий інфляційний тиск, споживання значно зростає, частково через обмежену можливість заощаджувати кошти. Від'ємні реальні процентні ставки за депозитами, падіння фондового ринку, девальвація долара США і надвисокі ціни на нерухомість повністю вичерпали можливості прибуткового низькоризикового вкладення грошей. Як наслідок, багато домогосподарств віддають перевагу купівлі товарів тривалого користування як альтернативі інвестиціям, тим самим підтримуючи високі темпи зростання споживання. Зауважимо, що більшість товарів тривалого користування є імпортованими.

Передбачається сильніше сповільнення приватного кінцевого споживання у наступному році. Це відбудеться через подальше сповільнення зростання доходів та менших запозичень через високі процентні ставки. Більше того, рефінансування наявних позик буде важчим, що покладе додатковий тягар на домогосподарства. Очікується, що вплив цих факторів буде частково нівельований завдяки встановленню мінімальної заробітної плати на рівні прожиткового мінімуму у 2009 році, що стимулюватиме підвищення рівня заробітної плати по всій економіці. У підсумку, ми очікуємо, що кінцеве споживання зростає на 6,8% дпр у 2009 році.

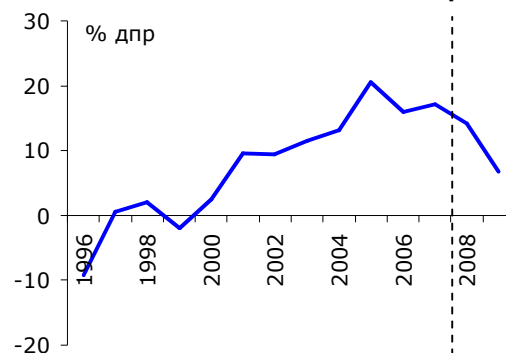
Державне споживання: Помірне зростання державного споживання продовжиться

Внесок державного кінцевого споживання до зростання реального ВВП залишиться помірним протягом 2008-2009 років, продовжуючи тенденцію, розпочату у 2005 році. Зокрема, реальне державне кінцеве споживання зростає на 2,9% дпр у 2008 та на 2,8% дпр у 2009 роках. Прогноз ґрунтується на оцінці видатків зведеного бюджету за умови, що не відбудеться значного зростання видатків на охорону здоров'я та освіту, які є основними компонентами споживання держави. Натомість очікується, що державні видатки будуть спрямовані на виконання соціальних зобов'язань та на розвиток інфраструктури в рамках підготовки до Євро-2012.

Інвестиції: Після сповільнення у 2008 році очікується деяке поживлення у 2009 році

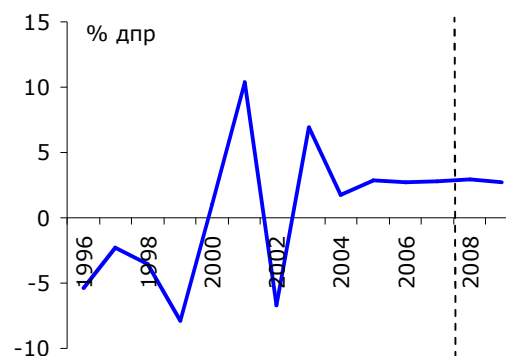
Всупереч очікуванню, інвестиційна активність в Україні помітно сповільнилась у першому кварталі 2008 року на фоні високої минулорічної статистичної бази. Уповільнення інвестиційної активності, що спостерігається у 2008 році, відображається у зниженні зростання доданої вартості у будівництві. Згідно з даними Держкомстату у січні-березні інвестиції у основний капітал зросли на 10,4% дпр у порівнянні з 32,2% дпр минулого року. Це сповільнення відбулось через нижчі інвестиції в обробній промисловості, на яку припадає більше чверті всіх

Кінцеве споживання домогосподарств

Джерело: Держкомстат, розрахунки ІЕД

Кінцеве державне споживання

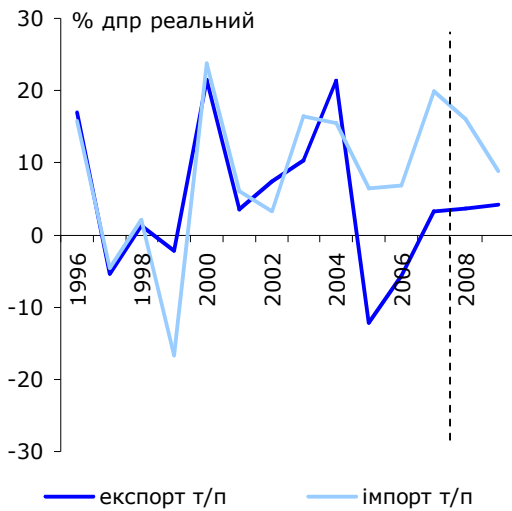

Джерело: Держкомстат, розрахунки ІЕД

Валове нагромадження основного капіталу

Джерело: Держкомстат, розрахунки ІЕД

Експорт та імпорт

Джерело: Держкомстат, розрахунки ІЕД

Внесок до зростання реального ВВП, галузевий розріз

Подано як відсоткові пункти зростання ВВП

	2007	2008E	2009F
Реальний ВВП	7,6	6,9	6,3
<i>Внески:</i>			
Сільське господарство	-0,4	0,5	0,4
Добувна промисловість	0,2	0,2	0,2
Обробна промисловість	2,6	1,8	1,7
Виробництво/розподіл електроенергії, газу, води	0,0	0,1	0,1
Будівництво	0,5	-0,1	0,6
Оптова та роздрібна торгівля, ремонт	2,6	1,9	1,5
Транспорт	1,1	0,8	0,7
Освіта	0,2	0,1	0,0
Охорона здоров'я	0,0	0,0	0,0
Інші види економічної діяльності	1,2	1,7	1,3
Оцінена сума оплати послуг фінансових посередників	-0,7	-0,9	-1,1
Чисті податки на виробництво	0,3	0,8	0,8

E – оцінка, F – прогноз

Джерело: Держкомстат, оцінка ІЕД

інвестицій, і де темпи приросту скоротились до 2,0% дпр у першому кварталі 2008 році у порівнянні з 54,8% дпр минулого року. В той час як зростаюча конкуренція і потреба впроваджувати енергозберігаючі технології на фоні підвищення цін на нафту та газ залишаються ключовими чинниками, що стимулюють інвестиції, сповільнення темпів інвестування можна пояснити постійною політичною нестабільністю, зростаючим інфляційним тиском та дорожчими запозиченнями на внутрішньому та зовнішньому фінансових ринках. Оскільки ці фактори залишатимуться актуальними протягом всього року, прогноз приросту інвестицій залишається помірним - реальне нагромадження основного капіталу зросте та 12,6% дпр у 2008 році.

При цьому ми прогнозуємо пошвавлення інвестиційної активності у 2009 році. Це прискорення відбудеться завдяки пошвавленню підготовки до Євро-2012. Зокрема, очікуються вищі державні капітальні видатки на інфраструктурні проекти; також плануються значні бюджетні гарантії для приватних інвестицій. Як наслідок, очікується, що реальне нагромадження основного капіталу зросте на 15,4% дпр у 2009 році.

Зовнішній сектор: Імпорт надалі зростатиме швидше, ніж експорт

Значний внутрішній попит – насамперед на споживачі товари тривалого вжитку – був причиною збільшення розриву між темпами зростання імпорту та експорту в реальному вимірі. Зокрема, за оцінками реальний експорт товарів та послуг зросте на 3,7% дпр у 2008 році, що є трохи вищим за минулорічний показник завдяки відміні кількісних торговельних обмежень після вступу України до СОТ у травні 2008 року. Водночас, очікується, що реальний імпорт товарів та послуг зросте на 16,0% дпр у 2008 році через значне зростання споживання домогосподарств.

Сповільнення темпів зростання приватного споживання і подальше підвищення цін на енергоносії, а особливо на імпортний газ, призведе до зниження темпів зростання реального імпорту у 2009 році. За прогнозом реальний імпорт зросте на 8,8% дпр. Реальний експорт зросте на 4,2% завдяки зростанню сільськогосподарського експорту внаслідок високого урожаю у 2008/2009 маркетинговому році, високому попиту на продукцію машинобудування у країнах СНД та сприятливій кон'юктурі на світових ринках металу та хімічної продукції.

Галузевий розріз: Обробна промисловість та торгівля залишаться рушійною силою зростання ВВП у галузевому розрізі

Очікується, що у 2008 році додана вартість у *сільському господарстві* зросте на 8,2% дпр у реальному вимірі через високий урожай та на фоні скорочення виробництва минулого року. У наступному році додана вартість у секторі зросте на 5,1%, головним чином через за рахунок ефекту статистичної бази за умови нормальних погодних умов. Незважаючи на зростання інвестицій у сектор, у короткостроковому періоді не передбачається жодних суттєвих зрушень у продуктивності.

Поряд із торгівлею *обробна промисловість* залишилась однією з рушійних сил зростання ВВП в галузевому розрізі. Зокрема очікується, що машинобудування очолить зростання галузі завдяки значному попиту на машини та обладнання для споживчих та інвестиційних потреб у країнах СНД. Іншою важливою галуззю, що робить значний внесок у зростання, є металургія, оскільки високі ціни на метали дозволяють компенсувати зростання цін на сировину – залізну руду та газ. Очікується, що додана вартість в обробній промисловості зросте на 9,0% дпр у 2008 та на 8,2% дпр у 2009 році. Стриманіше зростання пояснюється підвищенням цін на сировину та сповільненням внутрішнього попиту.

Уповільнення інвестиційної активності, що спостерігається у 2008

році, відображається у зниженні зростання доданої вартості у будівництві. Згідно з даними Держкомстату, за перших п'ять місяців цього року додана вартість у секторі скоротилась на 3,8% дпр через зменшення як обсягів будівництва, так і підготовки нових ділянок для будівництва. Ми прогнозуємо, що така ситуація збережеться до кінця року, і скорочення доданої вартості у будівництві становитиме 3,0% дпр. Однак зростання в секторі відновиться у 2009 році завдяки поживленню інвестицій в інфраструктуру, пов'язаних із підготовкою до Євро-2012. Через ефект низької статистичної бази 2008 року додана вартість у будівництві в наступному році зросте на 15,6% дпр.

Послуги продовжать утримувати високі темпи зростання у 2008 році на фоні значного внутрішнього попиту. *Торгівля* покаже найбільші темпи зростання: очікується, що додана вартість в секторі зросте на 15,1% дпр у реальному вимірі у 2008 році, тобто загалом зберігши темпи зростання у першій половині року. При цьому очікується деяке сповільнення темпів реального зростання в секторі до 12,5% через нижчий внутрішній попит.

ПРОГНОЗ БЮДЖЕТНИХ ПОКАЗНИКІВ

Доходи Зведеного бюджету: План надходжень до Зведеного бюджету буде перевиконаний в 2008р.

У 2007 році доходи Зведеного бюджету склали 219,9 млрд. грн. або 30,8% від ВВП. План доходів до Зведеного бюджету було перевиконано на 0,8% завдяки вищому, ніж офіційно прогнозувалося, рівню інфляції, яка сприяла зростанню податкових надходжень. Перевиконання планових надходжень через вищі макроекономічні показники, ніж ті, які закладались при підготовці бюджету, вже стало звичною ситуацією для України за останні чотири роки.

У 2008 році ІЕД прогнозує доходи Зведеного бюджету у розмірі 311,5 млрд. грн. (або 30,8% від ВВП), що на 30 млрд. грн. перевищує урядовий план, який було затверджено в грудні 2007 року. При цьому, частка ВВП, яка розподіляється через Зведений бюджет залишиться на рівні 2007 року.

Очікується, що доходи Зведеного бюджету у 2009 році складуть 394,1 млрд. грн. або 30,5% від ВВП. Деяке зменшення частки ВВП, що розподіляється через бюджет, головним чином буде пов'язано із нижчими надходженнями від ПДВ, податків на міжнародну торгівлю та інших податкових надходжень.

Податок на прибуток підприємств: Висока інфляція буде сприяти збільшенню надходжень від ППП

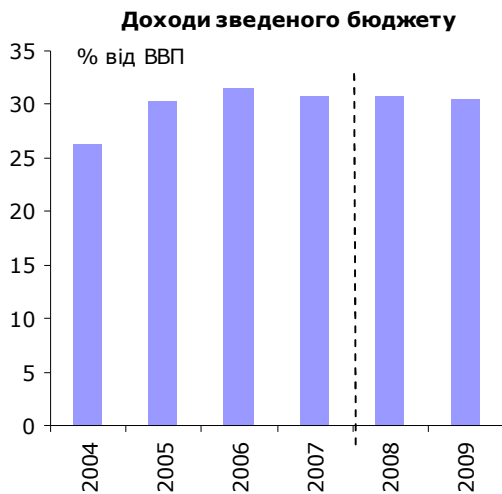
Податок на прибуток підприємств (ППП) є одним із головних джерел надходжень до Зведеного бюджету. У 2007 році надходження від ППП склали 34,4 млрд. грн., причому план доходів від ППП, прийнятий в результаті останніх змін до Державного бюджету в червні 2007р., було перевиконано на 18,6%.

За перші п'ять місяців 2008 року надходження від ППП склали 16 млрд. грн., і перевищили плановий показник на 12,7%. Таке перевиконання пояснюється значним зростанням прибутків підприємств, завдяки сприятливій цінній ситуації на світових товарних ринках. Отже, уряд недооцінив прибутки підприємств, які, як наслідок, призводять до вищих, ніж очікувалося, надходжень від ППП.

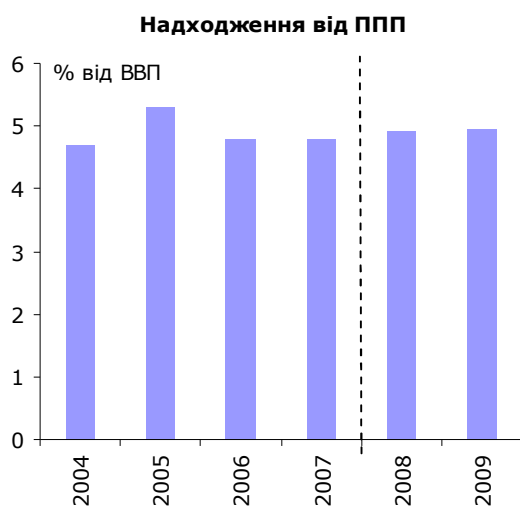
У 2008 році Інститут оцінює надходження від ППП на рівні 49,6 млрд. грн. (4,9% від ВВП), що на 6,8 млрд. грн. більше за урядовий план, прийнятий в грудні 2007р. Перевиконання планових надходжень від ППП головним чином буде результатом вищих від прогнозованих темпів інфляції в Україні, яка, разом із подальшим зростанням цін на вітчизняні товари на зовнішньому ринку, сприяє зростанню рівня прибутковості підприємств.

Надходження від ППП у 2009 році прогноуються на рівні 63,9 млрд. грн. або 5,0% від ВВП. Очікується, що підприємства стикнуться із значним тиском зі сторони витрат, через збільшення цін на фактори виробництва, такі як природний газ, робоча сила, тощо. Водночас очікується, що високі ціни на метали та хімічну продукцію нівелюють наслідки зростання виробничої собівартості, таким чином підтримавши компанії. Отже, очікується, що підприємства будуть здатні утримати рівень рентабельності на рівні 2007 року. Також, в прогнозі надходжень від ППП ми не очікуємо значних змін у податковому законодавстві про ППП через продовження політичної кризи та неспроможності Верховної Ради прийняти новий Податковий кодекс.

Ризики прогнозу ППП у 2008-2009 роках головним чином пов'язані з іншим, ніж очікується, сценарієм розвитку економіки. Додатковий ризик прогнозу пов'язаний з можливими змінами податкового законодавства щодо ППП, включаючи зміну ставки податку та відновлення або запровадження нових податкових пільг.

Джерело: Звіти Держказначейства, розрахунки ІЕД

Джерело: Звіти Держказначейства, розрахунки ІЕД

Податок на додану вартість: Надходження від ПДВ прогнозуються на рівні 98,7 млрд. грн. у 2008 році

Податок на додану вартість (ПДВ) залишається найбільшим джерелом податкових надходжень і приносить близько 30% сукупних доходів Зведеного бюджету. У 2007 році надходження від ПДВ склали 59,4 млрд. грн. (8,3% від ВВП), що на 8,8% нижче за плановий показник. Недовиконання було частково пов'язане з наданням податкового кредиту для НАК «Нафтогаз України», починаючи з липня 2007 року. Водночас, протягом 2007 року заборгованість по відшкодуванню ПДВ (як поточна, так і прострочена) зросла на 1,7 млрд. грн. до 8,5 млрд. грн.

В січні-травні 2008 року надходження від ПДВ склали 36,3 млрд. грн. та були перевиконані на 12,7%. Зокрема, рівень виконання плану надходжень ПДВ від ввезених на територію України товарів досягнув 141,8% від планового показника, тоді як доходи від ПДВ із вироблених в Україні товарів (робіт, послуг) були нижчими за план на 3,7%. Додаткові надходження від ПДВ від імпорту були отримані завдяки значному зростанню імпортних цін, а також через заборону розрахунків із використанням податкових векселів та відновлення діяльності по боротьбі із контрабандою. При цьому уряд перевиконав план по відшкодуванню ПДВ на 4,6 млрд. грн. або на 50,5%.

На 2008 рік Інститут оцінює надходження від ПДВ на рівні 98,7 млрд. грн. Частка надходжень від ПДВ у ВВП досягне 9,8%, порівняно із 8,3% у 2007 році. Її подальше зростання пов'язане із продовженням макроекономічних тенденцій 2007 року, зокрема із домінуванням імпорту над експортом та сприятливим прогнозом споживання. Крім того, передбачається, що пільги для спеціальних економічних зон не будуть відновлені протягом року. Відповідно до нашої оцінки, у 2008 році очікується перевиконання плану уряду, затвердженого в грудні 2007 року, на 12,6% насамперед через вищі, ніж прогнозувалися, макроекономічні параметри бюджету.

Надходження від ПДВ у 2009 році, відповідно до прогнозу, досягнуть 125,0 млрд. грн. або 9,7% від ВВП. Головним чинником зростання надходжень від ПДВ буде збільшення внутрішнього споживання та продовження домінування імпорту в балансі міжнародної торгівлі. Також, ми очікуємо запровадження 20% ставки ПДВ для сільського господарства замість існуючої ставки 0%. Додатково, ми припускаємо посилення заходів уряду щодо покращення адміністрування ПДВ у 2009 році.

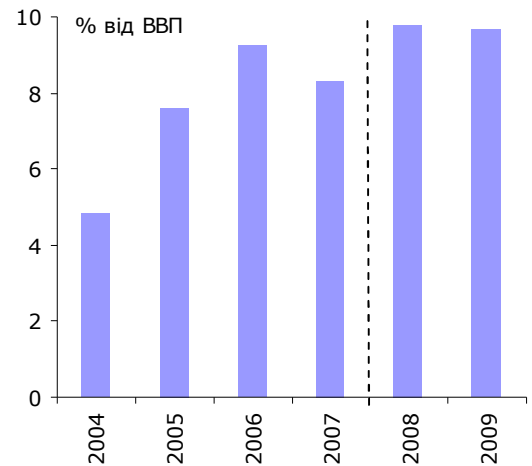
Головні ризики прогнозу надходжень від ПДВ пов'язані з неочікуваними змінами макроекономічних параметрів. Крім того, існує ризик можливих змін законодавчої бази, зокрема відновлення обігу податкових векселів, запровадження пільг по сплаті ПДВ для спеціальних економічних зон, запровадження податкових кредитів для державних підприємств, тощо. Нарешті, існує ризик подальшого накопичення заборгованості по відшкодуванню ПДВ, що може призвести до накопичення зобов'язань держави у майбутніх періодах.

Податок з доходів фізичних осіб: Уряд недооцінює надходження від ПДФО на 3,8 млрд. грн. у 2008 р.

Податок з доходів фізичних осіб (ПДФО) залишається одним із найголовніших джерел доходів зведеного бюджету. Надходження від ПДФО у 2007 р. досягли 34,8 млрд. грн. (4,9% від ВВП), що перевищує план уряду на 4,2%. Рушійною силою збільшення доходів від ПДФО було поступове підвищення мінімальної заробітної плати, яка сприяла збільшенню зарплати в економіці. У 2007 р. надходження від ПДФО склали 59,6% від доходної частини місцевих бюджетів (без врахування трансфертів з Державного бюджету) і були спрямовані на фінансування делегованих повноважень місцевих органів влади, насамперед охорони здоров'я та освіти.

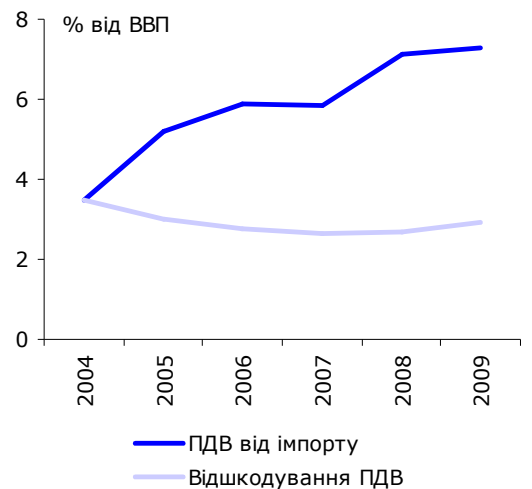
Інститут прогнозує надходження від ПДФО у 2008 році у сумі 49,3 млрд. грн. (4,9% від ВВП). Зростання доходів пов'язане із

Надходження від ПДВ

Джерело: Звіти Держказначейства, розрахунки ІЕД

Експортне відшкодування та ПДВ від імпорту

Джерело: Звіти Держказначейства, розрахунки ІЕД

вищою мінімальною заробітною платою, а також інфляцією, що стимулює підвищення заробітної плати у всіх секторах економіки. Крім цього, запровадження другого етапу Єдиної тарифної сітки оплати праці працівників установ бюджетної сфери в кінці 2007 року та заплановане запровадження її третього етапу також сприяє зростанню фонду оплати праці. Наш попередній прогноз було переглянуто в сторону зростання завдяки більшому, ніж п рипускалось, підвищенню урядом мінімальної заробітної плати, а також вищій, ніж очікувалось, інфляції, яка стимулює зростання фонду оплати праці та номінального ВВП. Прогноз Інституту надходжень від ПДФО на 2008 рік є на 3,8 млрд. вищим, ніж було заплановано урядом в грудні 2007 року.

Прогноз доходів від ПДФО на 2009 рік складає 64,9 млрд. грн. або 5,0% від ВВП. Ми очікуємо, що фонд оплати праці продовжить зростати, хоча дещо повільніше, ніж в попередні роки. Припускаємо, що законодавство не буде змінено, оскільки Податковий кодекс не буде запроваджено вчасно для набуття ним чинності у 2009 році. Підвищення мінімальної заробітної плати, а також економічне зростання будуть найголовнішими чинниками зростання фонду оплати праці.

Ризики прогнозу надходжень від ПДФО на 2008 та 2009 роки пов'язані з нижчим, ніж припускаємо, зростанням заробітної плати. Крім того, прогноз несе в собі ризик більш значного підвищення мінімальної заробітної плати та прожиткового мінімуму.

Прогноз податків на міжнародну торгівлю: Нижчі надходження від зниження імпортного мита будуть нівельовані за рахунок зростання імпорту

Протягом останніх чотирьох років частка надходжень від податків на міжнародну торгівлю в структурі доходів Зведеного бюджету складала близько 4,5%, з яких близько 95% було одержано за рахунок імпортного мита. У 2007 році доходи від податків на міжнародну торгівлю склали 10,0 млрд. грн. (1,4% від ВВП), що перевищило відповідний урядовий план на 8,3%, завдяки більшому, ніж очікувалось, зростанню імпорту. За перші місяці 2008 року план надходжень від цих податків було перевиконано на 30,7% завдяки значному зростанню імпорту.

Членство України у СОТ призведе до зменшення та зв'язування імпортних та експортних тарифів, а також до ліквідації кількісних експортних обмежень та лібералізації торгівлі. Незважаючи на те, що у підсумку ми очікуємо деяке зменшення надходжень від податків на міжнародну торгівлю, ця тенденція має бути нівельована за рахунок прискорення зовнішньої торгівлі. Окрім того, ми прогнозуємо збільшення номінального імпорту в другій половині 2008 року і надалі у 2009 році завдяки високим цінам на ввезені товари, зростанню внутрішнього споживання та відновленню діяльності уряду, спрямованої на боротьбу з контрабандою. Як результат, ми не прогнозуємо значного зменшення частки надходжень від податків на міжнародну торгівлю у ВВП в 2008 та 2009 роках. У номінальному виразі доходи від цих податків зростуть до 14,2 млрд. грн. та 16,6 млрд. грн. у наступні два роки відповідно, незважаючи на те, що їх частка в сукупних доходах Зведеного бюджету зменшиться у порівнянні з 2007 роком (до 4,6% і 4,2% у 2008 та 2009 роках відповідно).

Головні ризики прогнозу надходжень від податків на міжнародну торгівлю в 2008 та 2009 роках пов'язані з іншою, ніж очікується, величиною внутрішнього попиту на імпортовані споживчі та інвестиційні товари.

Інші податкові надходження: Частка інших податкових надходжень у ВВП поступово зменшуватиметься протягом наступних двох років

Інші податкові надходження включають податки на власність, збори за використання природних ресурсів, акцизи, платежі за

Parameters of PIT forecast:

	2007	2008E	2009F
Ставка ПДФО, %	15	15	15
Фонд оплати праці, млрд. грн.	210	290	375
Мінімальна зарплата на початок року, грн.	400	515	700
Прожитковий мінімум для працездатної особи, грн.	525	633	700
Соціальна пільга, грн.	200	258	350

E – оцінка, F – прогноз

Джерело: законодавство України, оцінки Інституту

Джерело: Звіти Держказначейства, розрахунки ІЕД

ліцензії і патенти, місцеві податки і збори (крім ПДФО) та ряд менших податків. Частка інших податкових надходжень у ВВП в доходах Зведеного бюджету поступово зменшувалась з 14,9% (або 4,2% від ВВП) у 2003 році до 10,3% (або 3,2% від ВВП) у 2007 році. Головною причиною такого зниження є досить стійка податкова база таких податків.

Відповідно до наших оцінок, тенденція до зниження частки інших податкових надходжень в доходах Зведеного бюджету збережеться в прогнозних періодах. Протягом наступних двох років ми не очікуємо значних змін ставок і податкової бази місцевих податків і зборів, податків на власність, акцизів і плати за використання природних ресурсів, які є найбільшими джерелами надходжень від інших податків. В результаті, загальна сума надходжень від інших податків прогнозується у розмірі 29,0 млрд. грн. (2,9% від ВВП) в 2008 році та 33,1 млрд. грн. (2,6% від ВВП) в 2009 році.

Головним ризиком прогнозу надходжень від інших податкових надходжень в 2008-2009 роках є прийняття змін до законодавства, яке регулює режим оподаткування для вищезазначених податків.

Інші доходи: Інститут прогнозує інші доходи в середньому на рівні 7,0% від ВВП у 2008-2009 роках

Інші доходи є важливим джерелом наповнення доходної частини Зведеного бюджету з середньою часткою 27,0% протягом останніх трьох років. Головні джерела інших доходів – це рентні платежі, частка прибутку та дивіденди державних підприємств, які сплачуються до державного бюджету, адміністративні платежі і збори. У 2007 році загальна сума інших доходів склала 58,7 млрд. грн. (8,2% від ВВП).

Ми очікуємо подальше зниження частки інших доходів в структурі доходів Зведеного бюджету у 2008 році (до 7,0% від ВВП), базуючись на припущенні щодо відсутності суттєвих змін в земельному законодавстві, що регулює питання оренди та продажу земель, які знаходяться в державній власності. Крім того, ми припускаємо нижчі прибутки від державних підприємств, через ціновий тиск зі сторони собівартості, проблеми з кваліфікованим менеджментом та адміністративне регулювання з боку держави, з яким стикаються ці підприємства. В результаті, ми прогнозуємо обсяг інших доходів в доходах Зведеного бюджету на рівні 70,7 млрд. грн. та 90,5 млрд. грн. в 2008 і 2009 роках, відповідно.

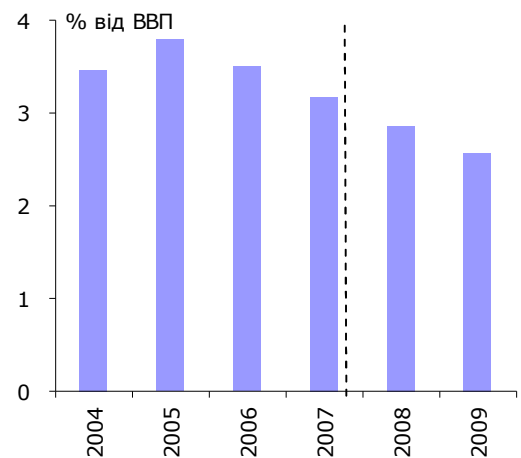
Ключовий ризик прогнозу інших доходів у 2008 та 2009 роках пов'язаний з неочікуваними змінами земельного законодавства, що може поставити під сумнів урядові плани щодо надходжень від продажу і оренди земель, які перебувають у державній власності. Інший ризик пов'язаний із меншими, ніж очікуються, доходами державних підприємств через непрогнозовані зміни цін на фактори виробництва (наприклад, ціну природного газу для НАК «Нафтогаз України») та державного цінового регулювання продукції державних підприємств.

Видатки зведеного бюджету: Видатки у 2008 році оцінюємо у сумі 326,6 млрд. грн.

У 2007 році видатки зведеного бюджету було традиційно недовиконано (на 5,7% від плану) з найбільшим рівнем фінансування поточних видатків. Рівень виконання капітальних видатків покращився в кінці року, але все одно залишився на низькому рівні 89,1%.

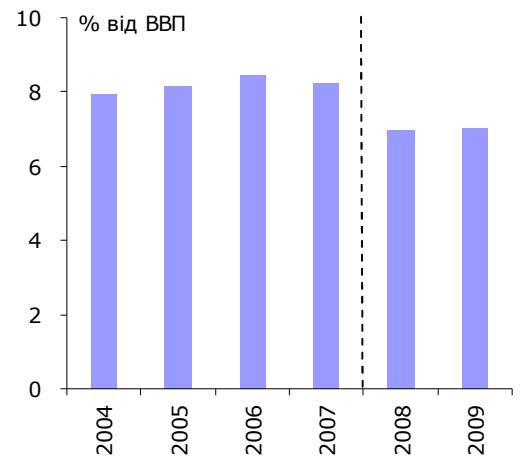
Уряд недооцінив доходи зведеного бюджету у 2008 році. Як результат, ми очікуємо внесення змін до Закону про Державний бюджет у вересні 2008 року. Отже, за оцінками Інституту, у 2008 році видатки зведеного бюджету складуть 326,6 млрд. грн. Частка видатків бюджету складе 32,1% від ВВП, що є вищим, ніж у 2007 році, показником через значне підвищення заробітних плат та поточних трансфертів і субсидій, пов'язаних із високим

Інші податки та збори

Джерело: Звіти Держказначейства, розрахунки ІЕД

Інші доходи

Джерело: Звіти Держказначейства, розрахунки ІЕД

рівнем інфляції. Прогноз є вищим, ніж затверджений в грудні 2007 року (на 9,4% від плану) офіційний план, через вищі, ніж офіційно очікувалось, доходи Зведеного бюджету.

Прогноз видатків зведеного бюджету на 2009 рік базується на припущенні щодо підвищення капітальних видатків, пов'язаних із підготовкою до Євро-2012. Отже, частка капітальних видатків в сукупних видатках зведеного бюджету зростуть і досягнуть 18,2% порівняно із очікуваними 14,7% у 2008 році. Водночас ми очікуємо певне скорочення частки поточних трансфертів та субсидій, оскільки припускаємо запровадження певних кроків в напрямку адресного надання соціальної допомоги. Відповідно до прогнозу, частка видатків зведеного бюджету дещо підвищиться до 32,2% від ВВП.

Ризик прогнозу видатків зведеного бюджету пов'язаний насамперед із вищим, ніж ми припускаємо, підвищенням поточних видатків, зокрема видатків на оплату праці та поточних трансфертів і субсидій у 2008 та 2009 роках. Інший ризик пов'язаний із недовиконанням капітальних видатків.

Дефіцит Зведеного бюджету: Дефіцит складе 1.5% від ВВП в 2008р.

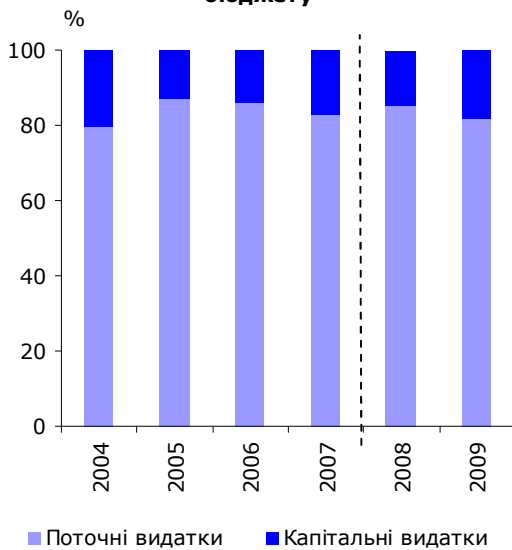
Якщо Верховна Рада не внесе зміни до закону про Державний бюджет на 2008 рік, профіцит Зведеного бюджету, ймовірно, складе 13,0 млрд. грн. або 1.3% від ВВП.

Однак, за умов внесення змін до бюджету, за оцінками Інституту, дефіцит Зведеного бюджету складе 15,2 млрд. грн. або 1,5% від ВВП у 2008 році, що на 2,3 млрд. грн. нижче офіційного показника дефіциту, затвердженого в грудні 2007 році. Головною причиною цього є вищий за запланований прогноз доходів Зведеного бюджету. Дефіцит буде профінансований, головним чином, за рахунок запозичень (10 млрд. грн.). Ми припускаємо, що план уряду щодо внутрішніх та зовнішніх запозичень буде виконано (4,2 млрд. грн. та 5,1 млрд. грн. відповідно). У той же час уряд буде неспроможним виконати план приватизації. Відповідно до наших оцінок, надходження від приватизації складуть 0,7 млрд. грн. порівняно із офіційним планом 8,9 млрд. грн. Ми припускаємо, що іншу частину дефіциту буде профінансовано за рахунок коштів, акумульованих на Єдиному казначейському рахунку.

Інститут прогнозує подальше збільшення дефіциту Зведеного бюджету в 2009р., який досягне 24,6 млрд. грн. або 1,9% від ВВП. Прогноз вищого дефіциту базується на нашому припущенні щодо збільшення капітальних видатків для забезпечення підготовки України до Чемпіонату Європи з футболу в 2012р. Згідно з даними нашого прогнозу, запозичення залишаться головним джерелом фінансування дефіциту. В той же час, ми очікуємо зміщення акценту із зовнішніх на внутрішні запозичення (5,5 млрд. грн. та 8,6 млрд. грн. відповідно). Ми віримо, що уряд буде здатний продати декілька крупних державних корпорацій. Це дозволяє нам прогнозувати, що в 2009р. надходження від приватизації складуть 10 млрд. грн.

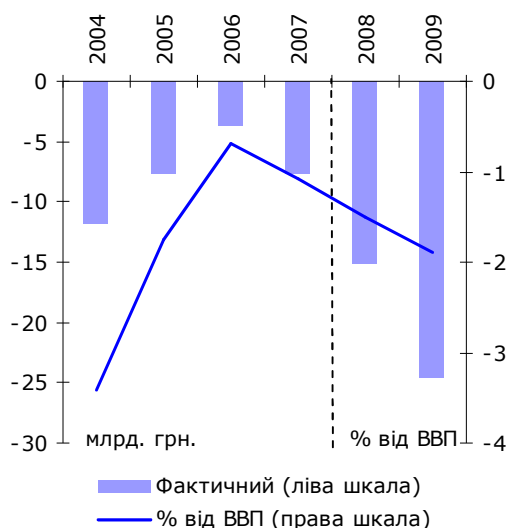
Ризики прогнозу дефіциту Зведеного бюджету в 2008 та 2009 роках пов'язані із шоками для макроекономічної стабільності, що можуть змусити уряд збільшити розмір дефіциту з метою профінансувати бюджетні видатки. Додатковий ризик пов'язаний із змінами обсягу державних видатків, продиктованими політичною ситуацією. Зі сторони фінансування, виконання плану надходжень від приватизації залишається одним із найбільш суттєвих ризиків. Крім того, існує ризик погіршення умов запозичення коштів на зовнішньому борговому ринку. Ще один ризик може бути пов'язаний із провалом спроб уряду збільшити обсяг боргових запозичень на внутрішньому ринку.

Структура видатків Зведеного бюджету

Джерело: Звіти Держказначейства, розрахунки ІЕД

Дефіцит Зведеного бюджету

Джерело: Звіти Держказначейства, розрахунки ІЕД

ПЛАТІЖНИЙ БАЛАНС

Рахунок поточних операцій: Прогнозується подальше розширення дефіциту рахунку поточних операцій протягом 2008-2009 років

Ми очікуємо, що поточна тенденція розширення дефіциту рахунку поточних операцій в Україні продовжуватиметься як у цьому, так і в наступному році. Згідно з даними НБУ, у першому кварталі 2008 року дефіцит рахунку поточних операцій склав 3,6 млрд. дол. США - головним чином завдяки зростанню імпорту товарів. За оцінками Інституту, дефіцит досягне 12,5 млрд. дол. США або 6,2% ВВП у 2008 році та зросте у наступному році до 17,6 млрд. дол. США або 6,5% ВВП.

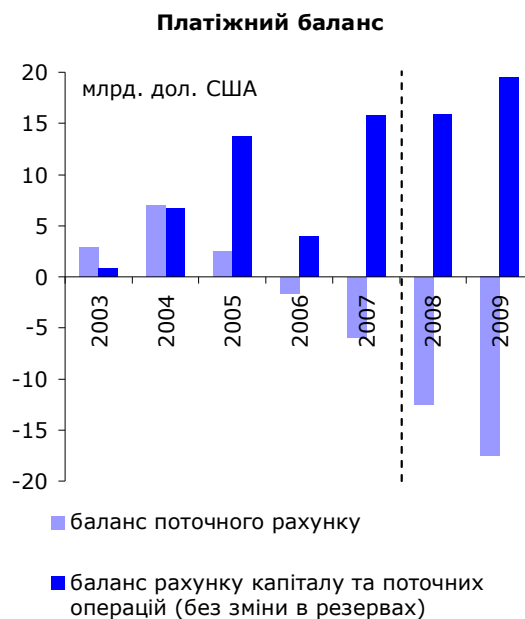
Членство України у СОТ, яке вона набула 16 травня 2008 року, принесло важливі зміни торговельного режиму країни, стимулюючи як експорт, так і імпорт. Основними змінами щодо експорту стало скасування імпорتنих квот на метал, встановлених ЄС, експортних квот на окремі види сільськогосподарської продукції, встановлених Україною, а також поступове скорочення експортних мит. Що стосується імпорту, то важливим було зниження та зв'язування українських тарифів, особливо у випадку продукції сільського господарства та харчової промисловості, а також автомобільної промисловості. Очікується, що подальше пристосування до міжнародних стандартів сприятиме торгівлі у середньостроковій перспективі.

У 2008 році експорт товарів в доларовому еквіваленті збільшиться на 29% дпр, підтримуючи таким чином тенденцію, що простежувалася на початку цього року, коли стимулюючий вплив членства у СОТ та високі світові ціни на метал, продукцію хімічної промисловості та сільського господарства будуть збалансовуватись зростанням цін на фактори виробництва та подорожчанням гривні. Прогнозується зростання імпорту товарів в доларовому еквіваленті на 38% дпр, що зумовлено зниженням тарифних бар'єрів, вищими цінами, особливо на енергоносії, та потужним внутрішнім попитом. В результаті, у 2008 році дефіцит в торгівлі товарами зросте до 19,1 млрд. дол. США, підвищуючи дефіцит рахунку поточних операцій.

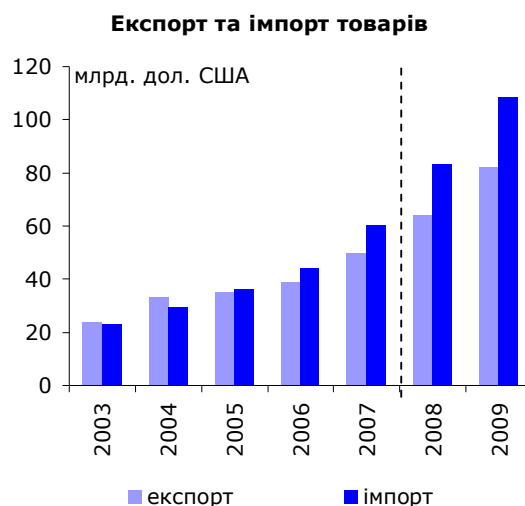
У 2009 році очікуємо уповільнення зростання імпорту в першу чергу через сповільнення зростання внутрішнього попиту, хоча рівень його все ще буде вищим за рівень росту експорту. Зокрема, прогнозується збільшення експорту товарів в доларовому еквіваленті на 28% дпр, у той час як імпорт зросте на 30% дпр в доларовому еквіваленті. Таким чином, дефіцит торгівлі товарами збільшиться до 26,1 млрд. дол. США у 2009 році.

Як і раніше, дефіцит у торгівлі товарами буде частково компенсований позитивним балансом торгівлі послугами та притоком поточних трансфертів, включаючи грошові перекази. Очікується, що експорт послуг зросте на 36% дпр у 2008 році та на 32% у 2009 році завдяки відновленню транспортних послуг, особливо послуг трубопровідного транзиту, прискоренню бізнес-послуг та туризму. Прогнозується, що імпорт послуг зросте на 33% дпр у 2008 році та на 31% дпр у наступному році, в основному завдяки збільшенню бізнес-послуг. В результаті, торговий баланс послугами досягне 4 млрд. дол. США у 2008 році та 5,4 млрд. дол. США у 2009 році.

Прогнозується, що поточні трансферти продовжуватимуть зростати, хоча темпи зростання поступово знижаться через скорочення грошових переказів з розвинутих країн, які переживають економічний спад. Таким чином очікується, що поточні трансферти досягнуть 5 млрд. дол. США та 5,9 млрд. дол. США у 2008 та 2009 роках відповідно. Водночас, ми прогнозуємо продовження відтоку доходів на рівні 2,4 млрд. дол. США та 2,8 млрд. дол. США протягом поточного та наступного років відповідно.

Джерело: НБУ, розрахунки ІЕД

Джерело: НБУ, розрахунки ІЕД

Ризик розвитку дефіциту рахунку поточних операцій полягає в основному в його розширенні, включаючи швидше, ніж очікується, зростання імпорту як товарів, так і послуг, різке скорочення трансфертів поточних рахунків та вищий, ніж передбачалося, відтік доходів.

Рахунок операцій з капіталом та фінансових операцій: Очікується, що рівень притоку іноземного капіталу залишиться високим

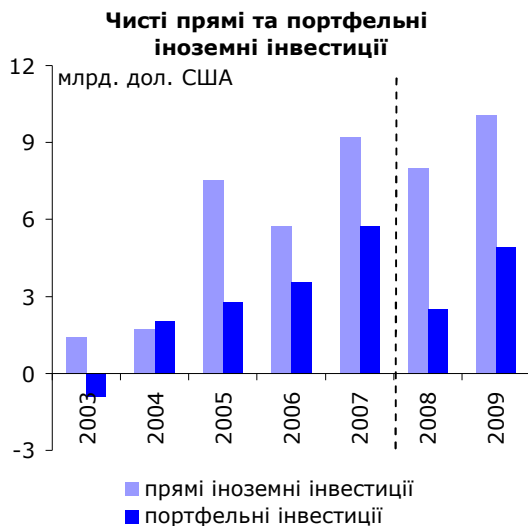
Очікується, що як і у 2007 році, притік іноземного капіталу більшою мірою покриє значний дефіцит поточного рахунку протягом двох наступних років, що дозволить уникнути знецінення гривні, незважаючи на зростаючий дефіцит рахунку поточних операцій.

Очікується, що у 2008 притік капіталу, виміряний як надлишок фінансового рахунку, залишатиметься приблизно на рівні 2007 року – 15,9 млрд. дол. США. Це відповідає поточному стану рахунку, оскільки, за даними НБУ, у першому кварталі 2008 року баланс рахунку операцій з капіталом та фінансових операцій досягнув 3,6 млрд. дол. США, продовжуючи зростання у порівнянні з минулим роком.

Притік прямих іноземних інвестицій має залишитися на рівні 8 млрд. дол. США, а головним отримувачем іноземного капіталу і надалі буде фінансовий сектор. У той же час портфельні інвестиції знизяться до 2,5 млрд. дол. США через несприятливі ринкові умови. Прогнозується, що інші інвестиції зростуть до 5,3 млрд. дол. США, оскільки нечасті зовнішні банківські позики компенсуються потужними запозиченнями реального сектору та зниженням відтоку капіталу.

У 2009 році позитивне сальдо фінансового рахунку може досягнути 19,6 млрд. дол. США. В основі зростання притоку капіталу лежатиме постійний ріст прямих іноземних інвестицій та інвестицій в інфраструктуру. Ми прогнозуємо різке зростання портфельних інвестицій до 4,9 млрд. дол. США завдяки покращенню умов світових фінансових ринків, що підтримає баланс фінансового рахунку.

Ризики компонентів рахунку капіталу та фінансових операцій пов'язані головним чином із меншими, ніж очікувалося, надходженнями іноземного капіталу як через зовнішні шоки, як от ще одне коло фінансової кризи чи значний економічний спад у розвинутих країнах, або через внутрішні причини, як от різка політична турбулентність. Якщо притік іноземного капіталу стане недостатнім для покриття зростаючого дефіциту поточного рахунку, Україна зіткнеться із значним девальваційним тиском на її грошову одиницю.

Джерело: НБУ, розрахунки ІЕД

МОНЕТАРНИЙ ОГЛЯД ТА ІНФЛЯЦІЯ

Монетарний огляд: пропозиція грошей буде сповільнюватись впродовж наступних двох років

Очікується, що темпи зростання грошової маси (M2) знизяться до 47% дпр в 2008 році. В 2009 ріст грошової маси сповільнюватиметься й надалі і становитиме 28% дпр. Такі позитивні зміни будуть супроводжуватись скороченням кількості вкладів в іноземній валюті та повільним, але тим не менш помітним, зростанням кількості строкових та процентних вкладів в національній валюті, так як доларизація економіки буде скорочуватиметься під впливом зростаючої гнучкості обмінного курсу. Швидкість обігу грошей продовжуватиме уповільнюватись в 2008 та 2009, але значно меншими темпами ніж в попередньому році, оскільки монетизація економіки наближається до стану насиченості.

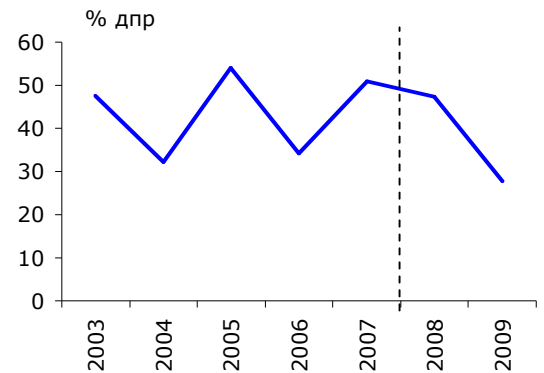
В частині активів внутрішнє кредитування приватного сектору буде обмежене через скорочення капітальних інвестицій в банківський сектор та більш жорстку монетарну політику. Прогнозується, що заборгованість приватного сектору перед банками буде зростати на рівні 55% та 33% дпр в 2008 та 2009 роках відповідно, та досягне 914 млн. грн. наприкінці 2009 року.

Інфляція: Інфляція споживчих цін скоротиться у 2009 році

Згідно з даними Держкомстату, в червні споживчі ціни зросли на 29.3% дпр, що трохи менше ніж 31.1% дпр у травні. Зі сторони попиту інфляція споживчих цін зумовлена агресивною політикою доходів, включаючи подальше зростання мінімальних заробітних плат та пенсій, що в свою чергу стимулювало високий споживчий попит, та незмінно високими темпами росту монетарних агрегатів. Зі сторони пропозиції важчий стан справ на продовольчому ринку, зростаючі через підвищені ціни на газ тарифи на комунальні послуги та великий зовнішній попит на продовольчі товари разом з обмеженою внутрішньою пропозицією зробили свій внесок в розгортання інфляції. Тим не менше очікуються, що інфляція сповільниться впродовж літа через гарний врожай, більшість факторів тиску на попит та пропозицію залишаться на одному й тому самому рівні впродовж року. В результаті, середньорічна інфляція споживчих цін в 2008 році становитиме 26%.

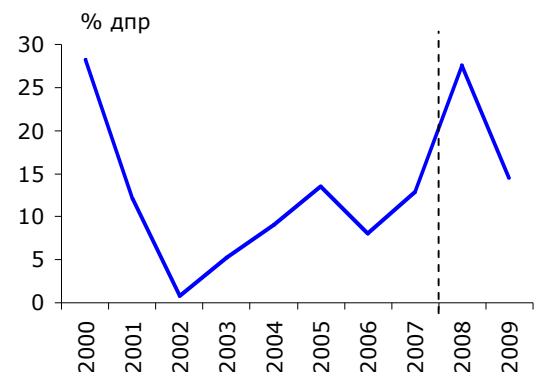
У 2009 році ми очікуємо, що більш повільне зростання монетарних агрегатів, пом'якшені ринкові умови на продовольчому ринку та адміністративні заходи Уряду призведуть до скорочення інфляції. Тим не менш все ще високі інфляційні очікування та подальше підвищення ціни на імпортований газ підтримуватиме інфляційний тиск. Таким чином, ми прогнозуємо, що інфляція споживчих цін скоротиться порівняно з попереднім роком, але закріпиться на рівні вищому, ніж десятивідсотковий бар'єр, та становитиме 16% річних.

Грошова маса (M2)

Джерело: НБУ, розрахунки ІЕД

Індекс споживчих цін

Джерело: Держкомстат, розрахунки ІЕД

Припущення Прогнозу

- Подальша політична нестабільність означатиме застій в структурних реформах в 2008-2009 роках.
- Скасування кількісних торгівельних бар'єрів та лібералізація тарифного режиму через вступ України в СОТ 16 травня, 2008 року.
- Проведення Україною та Польщею Чемпіонату Європи з футболу в 2012 році.
- В 2008 році ціна на імпортований газ буде підтримана на рівні 179.5 дол. США за кубічний метр на кордоні з Росією.
- Ціна на імпортований газ досягне 310-340 дол. США за кубічний метр на кордоні з Росією в 2009.
- Світові ціни на метал, хімічну продукцію та сиру нафту залишаться високими та будуть зростати, однак темпи зростання сповільняться в 2009 році.
- Україна не підпише договір про ЗВТ з ЄС впродовж періоду прогнозу.
- 20% ставка ПДВ на сільськогосподарську продукцію буде введена в 2009 році. З іншого боку податкове законодавство, включаючи ставки податків, залишиться незмінним у 2008-2009 роках.
- Податкові пільги пов'язані зі сплатою ПДВ та податку на прибуток не будуть введені в 2008 та 2009 роках.
- Заборгованість з повернення НДС не буде накопичуватись в 2008-2009 роках.
- Заходи прийняті в 2007 році з метою покращення адміністрування ПДВ будуть здійснюватись і в 2008 та 2009 роках.
- 1 січня 2009 року очікується підвищення мінімальної заробітної плати до рівня прожиткового мінімуму для працездатних людей.
- Розподіл заробітних плат залишиться в тому самому вигляді, як і в 2007 році.
- Тенденція розвитку зайнятості суттєво не зміниться порівнюючи з 2007 роком.
- Політика спрямована на боротьбу з контрабандою буде продовжуватись Урядом у 2008 та 2009 роках.
- Стабільна податкова база податків на власність, податків на доходи від природних ресурсів, платежі від ліцензій та патентів та місцеві податки та платежі в 2008-2009.
- В 2008 та 2009 роках не будуть введені основні зміни в земельному законодавстві, що стосується оренди та продажу державних земель.
- Очікується, що частина орендних платежів та інших джерел доходів консолідованого бюджету залишиться на рівні відповідних показників 2007 року.
- Прибутковість державних підприємств дещо зменшиться в 2008 та 2009 роках.
- Середній офіційний курс гривні до долара США становитиме 4.95 грн. за дол. США в 2008 році та 4.8 грн. за дол. США в 2009 зі зростаючою волатильністю в межах офіційного коридору.

Таблиця 1. Національні рахунки (ВВП)

		2005	2006	2007	2008 оцінка	2009 прогноз
Номинальний ВВП	млрд. грн.	441,5	537,7	712,9	1010,1	1293,4
Номинальний ВВП	млрд. дол. США	86,2	106,5	141,2	204,1	269,4
Реальне ВВП	% дпр	2,7	7,3	7,6	6,9	6,3
ВВП за категорією витрат						
Приватне споживання	% дпр	20,6	15,9	17,1	14,2	6,8
Державне споживання	% дпр	2,9	2,7	2,8	2,9	2,8
Валове нагромадження основного капіталу	% дпр	3,9	21,2	24,8	12,6	15,4
Експорт товарів та послуг	% дпр	-12,2	-5,6	3,2	3,7	4,2
Імпорт товарів та послуг	% дпр	6,4	6,8	19,9	16,0	8,8
ВВП за видами економічної діяльності						
Сільське господарство	% дпр	0,4	2,0	-5,0	8,2	5,1
Добувна промисловість	% дпр	2,5	9,9	4,1	4,0	4,8
Обробна промисловість	% дпр	0,4	9,2	12,8	9,0	8,2
Виробництво/розподіл електроенергії, газу, води	% дпр	1,7	0,1	1,3	2,1	1,7
Будівництво	% дпр	-13,3	0,3	13,2	-3,0	15,6
Оптова та роздрібна торгівля, ремонт	% дпр	-14,7	17,7	20,6	15,1	12,5
Транспорт	% дпр	8,2	7,6	11,0	7,8	7,9
Освіта	% дпр	0,0	2,1	4,3	1,0	1,0
Охорона здоров'я	% дпр	0,2	2,4	-0,4	1,5	1,5
Інша діяльність	% дпр	9,3	5,7	6,0	8,2	5,5
Послуги фінансових посередників	% дпр	-0,5	-1,0	-0,7	-0,9	-1,1
Податки за вирахуванням субсидій на продукти	% дпр	2,5	1,6	0,3	0,8	0,8

Таблиця 2. Показники зведеного бюджету

		2005	2006	2007	2008 оцінка	2009 прогноз
Доходи Зведеного бюджету	млрд. грн.	134,0	171,7	219,9	311,5	394,1
	% від ВВП	30,4	31,6	30,8	30,8	30,6
Надходження від ППП	млрд. грн.	23,5	26,2	34,4	49,6	63,9
	% від ВВП	4,8	4,9	5,0	5,0	5,0
Надходження від ПДВ	млрд. грн.	11,8	20,4	26,3	125,0	125,0
	% від ВВП	8,3	9,8	9,7	9,7	9,7
Надходження від ПДФО	млрд. грн.	6,9	10,2	13,7	64,9	64,9
	% від ВВП	4,9	4,9	5,0	5,0	5,0
Дефіцит Зведеного бюджету	% від ВВП	1,8	0,7	1,1	1,5	1,9
Надходження від приватизації	млрд. грн.	1,5	0,8	0,4	0,1	2,1
Державний борг	% від ВВП	17,7	15,0	12,4	9,9	9,0

Таблиця 3. Платіжний баланс

		2005	2006	2007	2008 оцінка	2009 прогноз
Баланс поточного рахунку	млрд. дол. США	2,5	-1,6	-5,9	-12,5	-17,6
	%	2,9	-1,5	-4,2	-6,1	-6,5
Експорт товарів	млрд. дол. США	35,0	38,9	49,8	64,3	82,3
Імпорт товарів	млрд. дол. США	-36,2	-44,1	-60,4	-83,4	-108,4
Баланс послуг	млрд. дол. США	1,8	2,1	2,7	4,0	5,4
Трансферти (сальдо)	млрд. дол. США	2,8	3,2	4,1	5,0	5,9
Доходи (сальдо)	млрд. дол. США	-1,0	-1,7	-2,1	-2,4	-2,8
Баланс рахунку капіталу та фінансових операцій	млрд. дол. США	13,8	3,9	15,8	15,8	19,6
Прямі іноземні інвестиції	млрд. дол. США	7,5	5,7	9,2	8,0	10,1
Портфельні інвестиції	млрд. дол. США	2,8	3,6	5,8	2,5	4,9
Інші інвестиції	млрд. дол. США	3,5	-5,4	0,8	5,3	4,5

Таблиця 4. Монетарні агрегати та ІСЦ

		2005	2006	2007	2008 оцінка	2009 прогноз
M0	млрд. грн.	60,2	75,0	111,1	157,8	205,1
	% дпр	42,2	24,5	48,2	42,0	30,0
M1	млрд. грн.	98,6	123,3	181,7	262,4	303,7
	% дпр	46,9	25,1	47,4	44,5	15,7
M2	млрд. грн.	193,1	259,4	391,3	576,1	735,7
	% дпр	53,9	34,3	50,8	47,2	27,7
ІСЦ	% дпр сзп	13,5	8,0	12,8	27,5	14,5

Джерело: Державний комітет статистики, НБУ, Державне казначейство, розрахунки та прогнози ІЕД